

ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА ТРАМПА 2.0: ПЕРЕДВИБОРЧІ ОБІЦЯНКИ ТА РЕАЛЬНІСТЬ ПЕРШИХ 100 ДНІВ

У публікації проаналізовано ключові ініціативи перших 100 днів адміністрації Дональда Трампа. Зокрема розглянуто рішення про скорочення військової допомоги Україні, ультимативні вимоги до партнерів по НАТО, вихід з багатосторонніх форматів і нормалізацію відносин із Сирією. Показано, як політика Трампа, що ґрунтується на гаслі «Америка понад усе», реалізується через відмову від ліберального інтернаціоналізму, тиск на союзників і прагнення до ізоляціоністської переваги. Особливу увагу приділено зміні підходів до трансатлантичної безпеки, підризу довіри до багатосторонніх механізмів та розширенню двосторонньої дипломатії. Також розглянуто торговельну політику щодо Китаю, розвиток відносин із державами Близького Сходу, та внутрішні ініціативи в галузі імміграції та управління. Зроблено висновок про глибоку трансформацію зовнішньої та внутрішньої політики США та значні ризики, які цей процес несе для міжнародної стабільності та довіри до США як стратегічного партнера попри достатньо високий рівень послідовності Дональда Трампа у виконанні власних передвиборчих обіцянок.

Ключові слова: Трамп, зовнішня політика США, НАТО, Україна, Китай, Agenda47, ізоляціонізм.

Інавгурація Дональда Трампа на другий термін у січні 2025 року ознаменувала трансформаційний момент в американській та світовій політиці. Після суперечливого виборчого циклу 2024 року Трамп повернувся до влади з оновленою відданістю своїй основоположній доктрині «Америка понад усе», пообіцявши зупинити те, що він назвав «занепадом Америки», шляхом активізації односторонньої зовнішньої політики та масштабного внутрішнього порядку денного. Перші дні роботи цієї адміністрації вже мали помітні наслідки як у внутрішній сфері, так і на світовій арені. Зокрема, зовнішньополітичний вибір Трампа посилив давню напруженість, змінив міжнародні альянси та кинув виклик багатостороннім інституціям [5].

Друга президентська кампанія Трампа була позначена як ідеологічною послідовністю, так і риторичною ескалацією. Його політична платформа, що отримала назву «Порядок денний 47», була продовженням пріоритетів, встановлених під час його першого терміну, але з більш жорсткою позицією і більш чітким відмовою від глобального мультилатералізму [7]. Що стосується зовнішньої політики, він обіцяв негайно припинити участь США у поточних конфліктах, таких як війна в Україні та конфлікт між Ізраїлем та Газою. Також Трамп обіцяв переглянути або вийти з давніх безпекових угод, таких як НАТО, якщо країни-члени не збільшать витрати на оборону до 3% свого ВВП. Торговельна політика була центральним пунктом його порядку денного з обіцянками підвищити тарифи на імпорту з Китаю, Мексики та інших країн, які вважаються відповідальними за підризу американської промисловості.

Він також пообіцяв вийти з міжнародних організацій, які, на його думку, ставлять під загрозу американський суверенітет, включаючи Всесвітню організацію охорони здоров'я та Раду ООН з прав людини. Трамп також зобов'язався розширити Абрахамські угоди, заохочуючи інші арабські країни до нормалізації відносин з Ізраїлем, з метою ізолювати Іран і зменшити військову присутність США на Близькому Сході [1].

У внутрішній політиці колишній президент дав широкі обіцянки щодо імміграції, запропонувавши завершити будівництво південної прикордонної стіни, покласти край громадянству за правом народження і провести те, що він назвав «найбільшою внутрішньою депортацією в історії США». В економічній та бюрократичній політиці Трамп пообіцяв ліквідувати ініціативи щодо захисту довкілля та розмаїття, відновити субсидії на вичерпне паливо, провести реформу ціноутворення на ліки на основі міжнародних стандартів і створити новий федеральний орган – Департамент урядової ефективності – для проведення аудиту та впорядкування федеральної бюрократії.

Одним із найбільш суперечливих кроків на початку другого терміну Трампа стало його рішення зняти санкції з Сирії, за яким послідувала гучна дипломатична зустріч із новим президентом Сирії Ахмедом аш-Шараа. Це ознаменувало кардинальну зміну в політиці США, особливо з огляду на задокументовану історію репресій режиму та його союз з Іраном. В обмін на нормалізацію відносин з Ізраїлем і зобов'язання вивести іранські військові активи Трамп фактично відновив дипломатичну легітимність режиму, який тривалий час перебував під міжнародними санкціями [11].

На додаток до сирійської увертпори, візити Трампа до Саудівської Аравії та Катару посилюють транзакційний характер його дипломатії. В Ер-Ріяді він завершив угоду про співпрацю в галузі цивільної ядерної енергетики та зобов'язався розширити двосторонні оборонні зв'язки [https://www.reuters.com/world/under-trump-saudi-civil-nuclear-talks-delinked-israel-recognition-sources-say-2025-05-08/]. У Досі адміністрація домоглася підписання оборонного та аерокосмічного пакету на суму 1,2 трильйона доларів, який катарські офіційні особи високо оцінили як ознаку відновлення участі США. Однак деякі спостерігачі побачили в цих угодах перевагу короткострокової комерційної вигоди над довгостроковою стабільністю [10].

Хоча Трамп наполягав на тому, що сприятиме врегулюванню конфлікту в Газі протягом кількох днів після вступу на посаду, значного прориву не відбулося. Відмова Трампа брати участь у багатосторонніх посередницьких механізмах, таких як ООН, і його неприйняття будь-яких рамок палестинської державності обмежили його здатність виступати в ролі авторитетного арбітра. Згідно з журналом «Тайм», його виняткова опора на тактику тиску та особисту дипломатію з ізраїльськими та арабськими лідерами виявилася неефективною [1].

Мабуть, найбільш дестабілізуючою подією в ранній зовнішній політиці Трампа стала різка зміна позиції США щодо України і НАТО. Під час передвиборчої кампанії Трамп вихвалявся, що може закінчити війну в Україні протягом 24 годин, і це твердження він пов'язував зі своїми особистими стосунками з президентом Росії Володимиром Путіним. Насправді ж адміністрація значною мірою відсторонилася від конфлікту. Військова допомога Києву була скорочена, санкції проти Росії не були поновлені, а американські дипломати підштовхували Україну до прийняття сценарію замороженого конфлікту. Критики в Європі вважають це умиротворенням і потенційним передвісником фрагментації НАТО [6].

Водночас Трамп відмовився підтримати заяву України на членство в НАТО і відкрито поставив під сумнів актуальність самого НАТО. Його відмова підтвердити статтю 5 - ключове положення НАТО про взаємну оборону - викликала шок в Альянсі. Європейські лідери, особливо в країнах Балтії і Польщі, відреагували з тривогою, і в Брюсселі прискорилися дискусії про створення автономних європейських сил оборони [9].

Наполягання Трампа на тому, що союзники по НАТО повинні досягти мінімального порогу в 3% ВВП у витратах на оборону або ризикують втратити захист США, є не лише безпрецедентним, але й призвело до найсерйознішого трансатлантичного розриву з моменту заснування альянсу.

У торговельних і стратегічних питаннях політика Трампа щодо Китаю повернулася до вкрай конфронтаційного підґрунтя. За кілька тижнів після своєї інавгурації адміністрація запровадила нові масштабні тарифи на споживчий імпорт з Китаю, особливо націльні на платформи електронної комерції, такі як Temu і Shein. Ці тарифи були обґрунтовані недобросовісною конкуренцією та безпекою ланцюга поставок.

Вийшовши з багатосторонніх військових навчань з Японією та Австралією, він продовжує укладати двосторонні угоди про безпеку з В'єтнамом та Філіппінами. Такий фрагментарний підхід підриває давню стратегічну архітектуру, таку як Quad і AUKUS, і викликає сумніви серед регіональних союзників щодо надійності зобов'язань США [3].

На внутрішньому фронті Трамп досяг помітного прогресу у виконанні своєї імміграційної програми. Його адміністрація розгорнула підрозділи Національної гвардії для підтримки операцій ICE, відновила політику «Залишайтеся в Мексиці» і підписала указ, який намагається скасувати громадянство за правом народження. Хоча юридичні проблеми затримують повну імплементацію, адміністрація агресивно розширює місця утримання під вартою та операції з депортації [3].

Перші 100 днів другого президентського терміну Дональда Трампа стали демонстрацією не лише рішучості у втіленні передвиборчої програми, а й глибокого переформатування зовнішньополітичної стратегії США. Кампанія 2024 року, яка будувалася на принципі «Америка понад усе», трансформувалася у конкретні дії, що кардинально змінили динаміку американського впливу на світову арену. Особливо помітним є те, як адміністрація Трампа послідовно реалізовувала обіцянки, спрямовані на демонтаж багатосторонніх механізмів, перегляд союзницьких зобов'язань і переорієнтацію зовнішньої політики на двосторонні, транзакційні відносини.

Зовнішня політика другого президентського терміну Дональда Трампа характеризується підвищенням рівнем ізоляціонізму, жорстким прагматизмом та відмовою від ліберального інтернаціоналізму. Відмова від багатосторонніх посередницьких форматів, скорочення військової допомоги Україні, ультимативні вимоги до партнерів по НАТО, а також спроби нормалізувати відносини з авторитарними режимами, як у випадку з Сирією, свідчать про зсув від стратегії колективної відповідальності до підходу «кожен за себе». Така стратегія може приносити короткострокові результати, але супроводжується суттєвими геополітичними ризиками, включно з ослабленням довіри до США як надійного союзника.

Таким чином, хоча Трамп значною мірою виконує задекларовані обіцянки – особливо у сфері зовнішньої політики – загальні наслідки його рішень наразі важко оцінити однозначно. З одного боку, його підхід резонує з частиною американського суспільства, яка прагне скорочення міжнародної присутності та витрат. З іншого – така стратегія підриває архітектуру трансатлантичної безпеки, ставить під сумнів стабільність міжнародних норм і може створити вакуум, який швидко заповнюють альтернативні сили, зокрема Китай та Росія.

Питання про те, чи стануть перші сто днів Трампа фундаментом нової «золотої епохи» Америки, чи навпаки – початком її геополітичного відступу, залишається відкритим. Водночас уже зараз можна констатувати, що глобальний порядок, заснований на ролі США як системного гаранта, переживає найглибше випробування з часів завершення холодної війни.

References

1. Bremner, I. (2025, January 16). What a second Trump term could mean for Gaza and Ukraine. TIME. Retrieved from: <https://time.com/7204644/trump-foreign-policy-gaza-ukraine/>.
2. Cortellessa, E. (2025, April 25). Exclusive: Inside Trump's first 100 days. TIME. Retrieved from: <https://time.com/7280106/trump-interview-100-days-2025/>.
3. Herzlich, T. (2025, May 14). US slashes tariffs on Temu, Shein goods — this time as low as 30%: report. New York Post. Retrieved from: <https://nypost.com/2025/05/14/business/us-slashes-tariffs-on-temu-shein-goods-to-as-low-as-30-report/>.
4. Lim, D. (2025, May 12). Trump promises to slash drug costs, tying US prices to those paid abroad. POLITICO. Retrieved from: <https://www.politico.com/news/2025/05/12/trump-pledges-to-revive-most-favored-nation-drug-pricing-00341622>.
5. Lindsay, J. M. (2025, April 29). First 100 days: Trump's foreign policy disruption is just beginning. Council on Foreign Relations. Retrieved from: <https://www.cfr.org/article/first-100-days-trumps-foreign-policy-disruption-just-beginning>.
6. Maddox, B. (2025, February 14). Trump's 'electroshock' on Ukraine ends the debate: Europe cannot rely on the US for its security. Chatham House. Retrieved from: <https://www.chathamhouse.org/2025/02/trumps-electroshock-ukraine-ends-debate-europe-cannot-rely-us-its-security>.
7. Platform | Donald J. Trump for President 2024. (2024). Retrieved from: <https://www.donaldjtrump.com/platform>.
8. Popli, N. (2025, May 14). Supreme Court to weigh birthright citizenship challenge—and power of lower courts to stop it. TIME. Retrieved from: <https://time.com/7285345/trump-birthright-citizenship-supreme-court/>.
9. Schultz, T. (2025, March 7). EU leaders seek security within the bloc, without the US. DW.com. Retrieved from: <https://www.dw.com/en/eu-leaders-seek-security-within-the-bloc-without-the-us/a-71833100>.
10. US, Qatar deals to generate \$1.2 trillion in 'economic exchange', White House says. (2025, May 14). Reuters. Retrieved from: <https://www.reuters.com/world/us-qatar-deals-generate-12-trillion-economic-exchange-white-house-says-2025-05-14/>.
11. Ward, A. (2025, May 14). Trump meets new Syrian leader after announcing end of sanctions. The Wall Street Journal. Retrieved from: <https://www.wsj.com/world/middle-east/trump-meets-new-syrian-leader-after-announcing-end-of-sanctions-96146296>.

DOI 10.34132/mspc2025.01.10.13

Volodymyr Lohvynenko

TRUMP'S FOREIGN POLICY 2.0: ELECTION PROMISES AND THE REALITY IF THE FIRST 100 DAYS

The publication analyzes the key initiatives undertaken during the first 100 days of Donald Trump's administration. In particular, it examines the decision to reduce military aid to Ukraine, the ultimatum-style demands toward NATO allies, the withdrawal from multilateral formats, and the normalization of relations with Syria. It highlights how Trump's policy, grounded in the slogan «America First,» is implemented through the rejection of liberal internationalism, pressure on allies, and a drive toward isolationist dominance. Special attention is paid to changes in approaches to transatlantic security, the erosion of trust in multilateral mechanisms, and the expansion of bilateral diplomacy. The paper also considers trade policy toward China, the development of relations with Middle Eastern countries, and domestic initiatives in immigration and governance. It concludes that the United States is undergoing a profound transformation in both foreign and domestic policy, which, despite Trump's relatively high level of consistency in fulfilling campaign promises, carries significant risks for international stability and for trust in the U.S. as a strategic partner.

Keywords: Trump, US foreign policy, NATO, Ukraine, China, Agenda47, isolationism.

Відомості про автора / Information about the Author

Володимир Логвиненко, аспірант спеціальності 052 Політологія кафедри соціології та політології Чорноморського національного університету імені Петра Могили, м. Миколаїв, Україна. E-mail: logvinenko.vlad@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0009-0008-8513-1144>.

Volodymyr Lohvynenko, PhD candidate in Political Science of the Department of Sociology and Political Science, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolaiv, Ukraine. E-mail: logvinenko.vlad@gmail.com, orcid: <https://orcid.org/0009-0008-8513-1144>.

© В. Логвиненко
22.05.2025.

Стаття отримана редакцією

